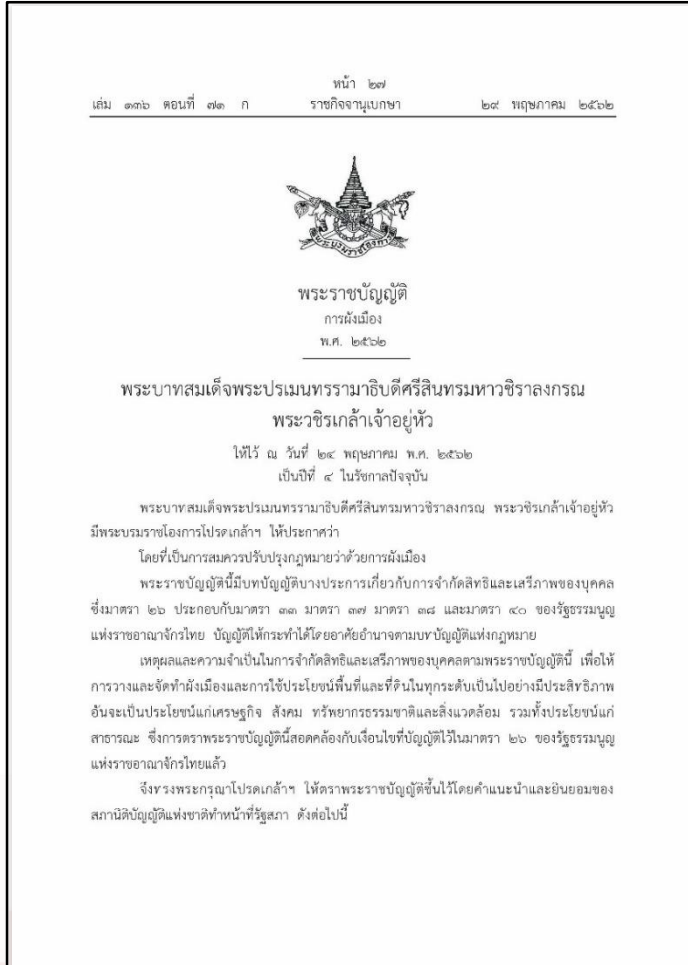

กฎหมายผังเมืองกับการใช้บังคับ
ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.การผังเมือง
ฉบับเดิม และฉบับใหม่

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

1

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518

2

พระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2525

3

พระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

4

พระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

มีผลใช้บังคับ 25 พฤศจิกายน 2562

สาระสำคัญพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ประเภทของผัง แบ่งออกเป็น 5 ประเภท

➢ ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ แบ่งเป็น 3 ประเภท

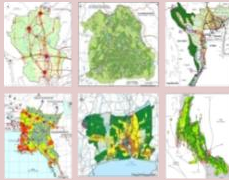
ผังนโยบายระดับประเทศ

กรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ประเทศ

ด้านการใช้พื้นที่ การพัฒนาเมืองและชนบท
โครงสร้างพื้นฐานหลัก การพัฒนาพื้นที่พิเศษ ฯลฯ

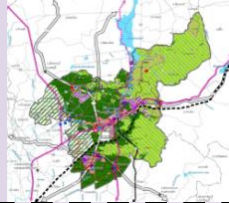
ผังนโยบายระดับภาค

แผนผัง นโยบายการพัฒนาพื้นที่ภาค

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและดำรงรักษาพื้นที่ระดับภาค
และกลุ่มจังหวัด ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินการพัฒนาเมืองและชนบท ฯลฯ

ผังนโยบายระดับจังหวัด

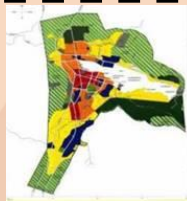

แผนผัง ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่จังหวัด

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินการพัฒนาเมืองและชนบท
การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ และดำรงรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

➢ ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน แบ่งเป็น 2 ประเภท

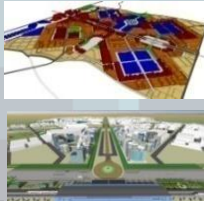
ผังเมืองรวม

แผนผัง มาตรการ ข้อกำหนด ผังเมืองรวมจังหวัด และผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน

ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่โล่ง โครงการคมนาคมขนส่ง กิจการสาธารณสุขปโภค
สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ

ผังเมืองเฉพาะ

แผนผังและโครงการดำเนินการ

เพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่งหรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมือง
และบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท

ผังประเทศ พ.ศ.2600

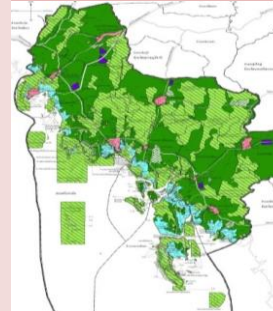
เป็นประเทศชั้นนำของโลกในด้านการเกษตร
อุตสาหกรรมเกษตร และเทคโนโลยี
ด้านอาหาร การบริการด้านสุขภาพ
และการท่องเที่ยว
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่
ประเทศชาติมั่นคงและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผังภาค พ.ศ.2600

ผังเมืองรวม

ผังเมืองรวมจังหวัด

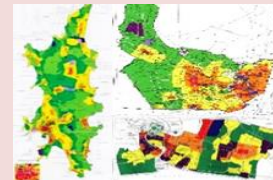

ประกาศเป็นกฎกระทรวง
ให้ใช้บังคับ 73 จังหวัด

ยกเว้น

- กทม.
- นนทบุรี
- สมุทรปราการ
- และภูเก็ต

ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน

ดำเนินการ 538 แห่ง

- ประกาศเป็นกฎกระทรวงแล้ว 234 ผัง
- อยู่ระหว่างดำเนินการ 273 ผัง

ผังเมืองเฉพาะ

ผู้มีอำนาจจัดทำผัง

กรมโยธาธิการและผังเมือง

- ❖ ผังนโยบายระดับประเทศ
- ❖ ผังนโยบายระดับภาค
- ❖ ผังนโยบายระดับจังหวัด
- ❖ ผังเมืองรวม
- ❖ ผังเมืองเฉพาะ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอ
  - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งกรณีมีเหตุจำเป็น หรือ
  - คณะกรรมการผังเมืองสั่งในบางกรณี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ❖ ผังเมืองรวม
- ❖ ผังเมืองเฉพาะ
(ทั้งนี้ ภายใต้การตรวจสอบและการถ่วงดุลของกรมโยธาธิการและผังเมือง)

รูปแบบการใช้บังคับผังเมืองรวม

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

นายกรัฐมนตรี (ประธาน)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย (กรรมการและเลขานุการ)

- ❖ กำหนดนโยบาย/เป้าหมายการผังเมืองของประเทศ
- ❖ ให้ความเห็นชอบผังนโยบายระดับประเทศและผังนโยบายระดับภาค

คณะกรรมการผังเมือง

ปลัดกระทรวงมหาดไทย (ประธาน)
อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง (กรรมการและเลขานุการ)

- ❖ ให้ความเห็นชอบผังนโยบายระดับจังหวัดผังเมืองรวมที่กรมฯ จัดทำ และผังเมืองเฉพาะ
- ❖ ให้ความเห็นด้านวิชาการผังเมือง ต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด

จังหวัดอื่น

ผู้ว่าราชการจังหวัด (ประธาน)
โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด (กรรมการและเลขานุการ)

กรุงเทพมหานคร

ปลัดกระทรวงมหาดไทย (ประธาน)
ผู้อำนวยการสำนักผังเมือง กทม. (กรรมการและเลขานุการ)

- ❖ ให้ความเห็นชอบผังเมืองรวมที่ อปท.เป็นผู้จัดทำ
- ❖ ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการผังเมืองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผังนโยบายระดับจังหวัดผังเมืองรวม (กรมฯ จัดทำ) ผังเมืองรวมที่คาบเกี่ยวตั้งแต่ 2 จังหวัดขึ้นไป และผังเมืองเฉพาะ

การวางและจัดทำผังเมืองรวมในเขตจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการของจังหวัด เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม ประกอบด้วยผู้แทนกรมฯ ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และบุคคลอื่นที่เห็นสมควร ซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านการผังเมืองหรือสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง **ไม่น้อยกว่าสิบห้าคน แต่ไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน**

ความเชื่อมโยงของผังแต่ละระดับ

ผังนโยบายระดับประเทศ

ผังนโยบายระดับภาค

ผังนโยบายระดับจังหวัด

ผังเมืองรวม

ผังเมืองเฉพาะ

ธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง

ความหมาย/วัตถุประสงค์

หลักการพื้นฐานที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
กับการผังเมืองพึงปฏิบัติ

การบังคับใช้

คณะกรรมการ
นโยบายการผังเมืองแห่งชาติจัดทำ
เสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ และมีผลผูกพัน
หน่วยงานของรัฐ

การจัดทำรายงานประจำปี

กรมโยธาธิการและผังเมือง

คณะกรรมการนโยบาย
การผังเมืองแห่งชาติ

จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบภายใน 90 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

นำรายงานประจำปีที่กรมฯ จัดทำ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเห็นชอบ ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การขอแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนด กรณีปิดประกาศ 90 วัน มีเงื่อนไข ดังนี้

- เพื่อประโยชน์สาธารณะ
- ได้แสดงความเห็นไว้เมื่อได้รับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 9

ผลการใช้บังคับ

ใช้บังคับกับผู้ใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประชาชน

ภาครัฐ

ภาคเอกชน

จะใช้ให้ผิดไปจากข้อกำหนดในผังเมืองไม่ได้ **เว้นแต่**
กรณีที่ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินมาก่อนมีกฎกระทรวงฯ
และจะใช้ประโยชน์เช่นนั้นต่อไป

กรณีถือว่าเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินมาก่อนผังเมืองรวมจะใช้บังคับ

1. กรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ กำหนดให้ต้องได้รับอนุญาตหรือได้รับอนุมัติจากหน่วยงาน หรือองค์กรที่กำหนด

2. กรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้กำหนดให้ต้องได้รับอนุญาตหรืออนุมัติจาก หน่วยงานหรือองค์กรใด

บทกำหนดโทษ

นิติบุคคลกระทำผิด

นิติบุคคลกระทำผิด
ผู้สั่งการต้องรับโทษด้วย

เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นร้องขอ

ศาลอาจสั่งให้ผู้กระทำผิดแก้ไขสภาพของ
อสังหาริมทรัพย์ฯ ให้เป็นไปตาม
ผังเมืองรวม/ผังเมืองเฉพาะ หรือให้
เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดการแก้ไขแทน

ฝ่าฝืนผังเมืองรวม/
ผังเมืองเฉพาะ

จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน
100,000 บาท และปรับไม่เกิน
วันละ 30,000 บาท ตลอดเวลาที่ฝ่าฝืน

บทเฉพาะกาล

- ความมุ่งหมาย
- ประกอบด้วย 6 มาตรา (มาตรา 106 - มาตรา 111)
- สาระสำคัญของแต่ละมาตรา
  - คณะกรรมการ (มาตรา 106 – มาตรา 108)
  - รongรับกฎหมายลูกบทที่ออกตาม พรบ.เดิม (มาตรา 109)
  - ผังเมืองรวมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ (มาตรา 110)
  - ผังเมืองรวมที่ยังมีผลบังคับใช้ (มาตรา 111)

ผังนโยบายระดับประเทศ

ผังนโยบายระดับภาค

ผังนโยบายระดับจังหวัด

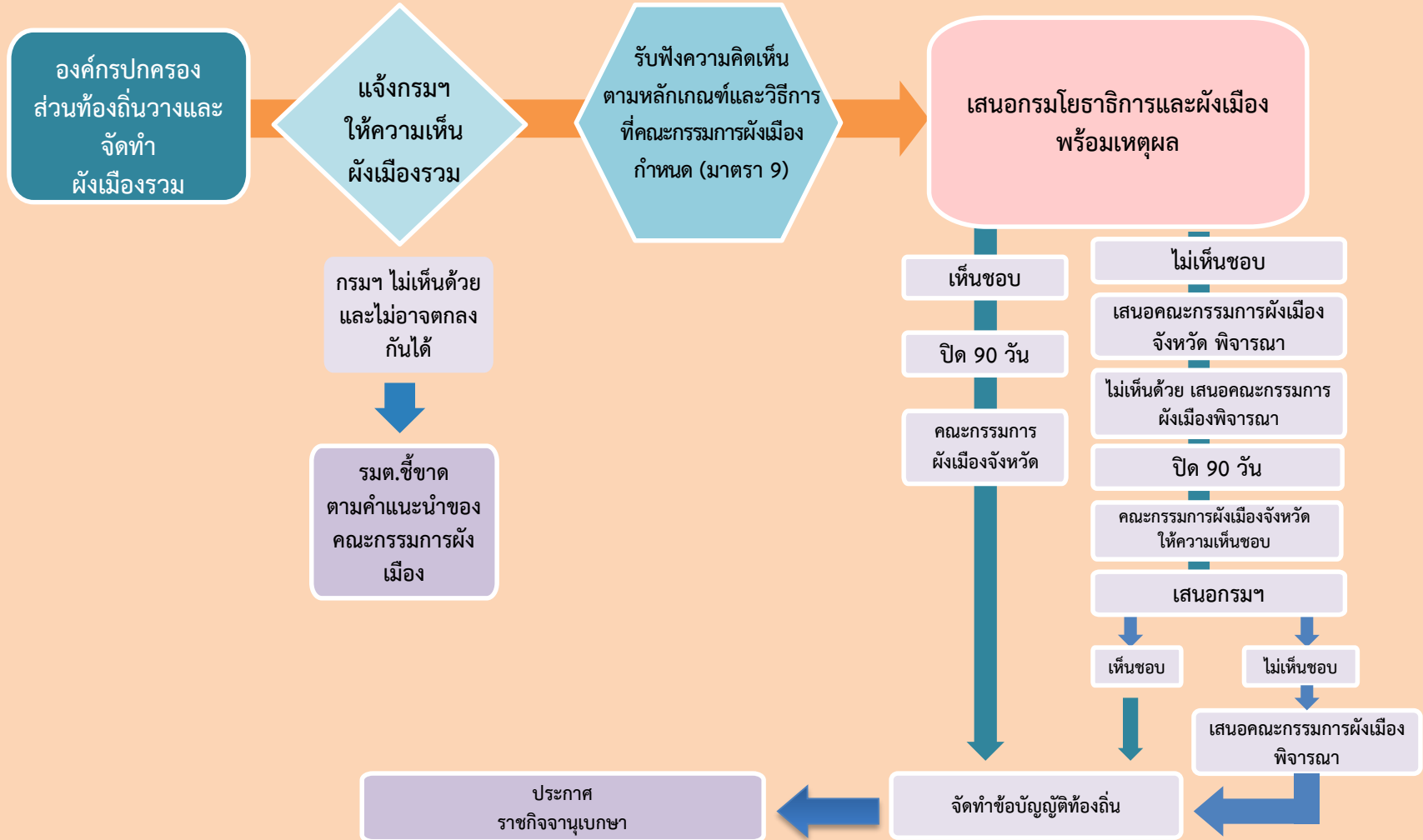

กรณีวางโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง

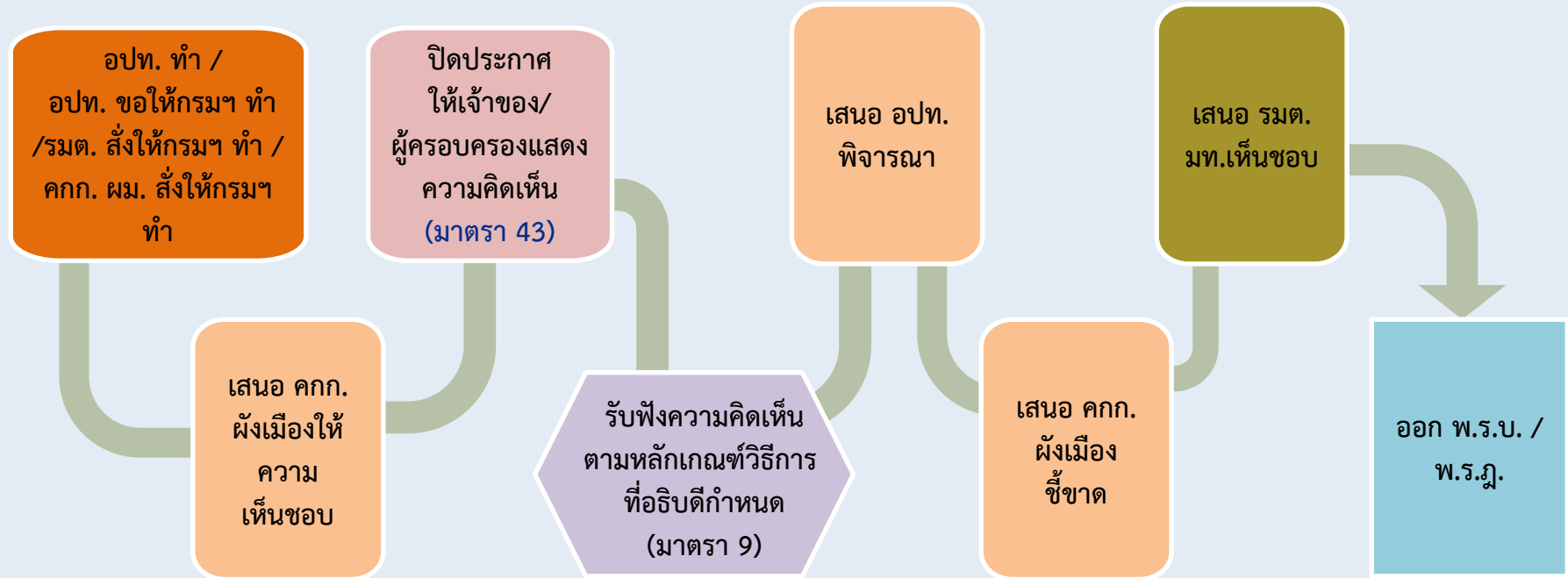

กรณีวางโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผังเมืองเฉพาะ

การจัดทำอนุบัญญัติ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง

1

วิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้แทนฯ
หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง (จำนวน 2 ฉบับ)

กนต./สคก.ผม.
สปภ./สผม.

2

การรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการวางและจัดทำผัง (จำนวน 5 ฉบับ)

กนต./สปภ./สผม.
ปชส./กผจ.

3

การจัดทำผังเมืองรวมและการกำหนดหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่าย
ในการจัดทำผังเมืองรวม (จำนวน 4 ฉบับ)

กนต./สปภ./สผม.
สวผ./สวป./สคก.ผม.

4

การกำหนดค่าทดแทนความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับ
ผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะ (จำนวน 3 ฉบับ)

กนต./สผม./กผจ.
สวผ./กมร.

5

กฎกระทรวงฯ กำหนดหลักเกณฑ์ฯ การยื่นอุทธรณ์และ
วิธีพิจารณาอุทธรณ์ (จำนวน ฉบับ)

กนต./สคก.ผม./สผม.
กผจ./สวผ./สนอ./กมร.

กรมโยธาธิการและผังเมือง
กระทรวงมหาดไทย

www.dpt.go.th